

Bij Autismecentrum De Boog is contact maken het uitgangspunt. (Foto: Aangeleverd)

‘Je moet ook naar school kunnen als je iets anders nodig hebt’

donderdag 13 mei 15:57 - 2021

HEERUGOWAARD - “Groemmm, grrrroemmm!” Lautaro ligt op de grond met zijn autootjes te spelen. Alle personages uit de film ‘Cars’ zijn aanwezig. Begeleidster Marlies ligt naast hem, volgt hem. Na een poosje nodigt ze hem uit aan tafel: het contact maakt het mogelijk het spelen te laten overgaan in leren. Niet elk kind past zomaar in het huidige onderwijssysteem. Dat houdt niet altijd voldoende rekening met kinderen met bijvoorbeeld autisme, voor wie de wereld nu eenmaal anders is. Drie moeders, Esdégé-Reigersdaal en Heliomare vinden dat ieder kind recht heeft op passend onderwijs en startten Autismecentrum de Boog.

Geef kind met autisme ruimte om te leren

Bij De Boog wordt op een bijzondere manier les gegeven. Het gaat niet zoals in een normale klas. Contact maken is het uitgangspunt. Bij De Boog gaan ze er van uit dat je iemand pas echt wat kunt leren, wanneer je contact met hem of haar hebt. Contact maken vanuit een open houding waarin je zonder oordeel of verwachtingen naar het kind kijkt. Wanneer je geen contact hebt, is het kind niet gefocust. Dan komt er van leren weinig terecht.

Prikkels

Een kerkklok die luidt in de verte, de vogeltjes die tjilpen buiten in de boom, auto’s die voorbij rijden. Je hoort het wel, maar kunt het negeren en je focussen op wat je aan het doen bent. Voor kinderen met autisme werkt dat anders. Al die geluiden en gebeurtenissen worden

even belangrijk. Het zijn allemaal prikkels die binnenkomen en verwerkt moeten worden. Er is geen filter. Hierdoor kunnen ze moeilijk focussen.

Monique Tesselaar, een van de initiatiefnemers van De Boog, zegt hierover: “We kijken doorlopend waar het kind met zijn aandacht zit. Komen er teveel of te weinig prikkels binnen?” Bij kinderen met autisme gaat dit op en neer. De hele dag door. Dat maakt leren moeilijk. Op De Boog helpen ze de kinderen hun prikkels te reguleren. Waar geef je aandacht aan en waaraan niet? Zo komen ze in balans. “Eenmaal daar, kun je aan de slag en zie je dat deze kinderen zeer veel kunnen leren.”

Onderwijs en zorg

Makkelijk was het niet, het bij elkaar brengen van zorg en onderwijs. Om dat tot een succes te maken, heb je creatieve en gedreven mensen nodig. Die vind je bij De Boog in Heerhugowaard. Organisatie voor gehandicaptenzorg Esdégé-Reigersdaal en Heliomare zorg en onderwijs zochten elkaar op. Ze verlieten de gebaande paden en gingen samen op avontuur.

Esdégé-Reigersdaal had de expertise op het gebied van zorg aan kinderen met autisme, Heliomare had ruime ervaring met onderwijs aan deze doelgroep. Samen creëerden de organisaties een plek waar voor kinderen met autisme zorg en onderwijs wordt gecombineerd. Door in te spelen op wat de kinderen aankunnen, blijken ze veel meer te kunnen leren dan binnen een reguliere onderwijssetting.

Sociale vaardigheden

Maar bij De Boog doen de kinderen meer dan leren. Er is ook veel aandacht voor sociale vaardigheden. Zo is er in de ochtend natuurlijk tijd om buiten te spelen. Omdat hiervoor bij De Boog zelf niet voldoende mogelijkheden zijn, mag er gespeeld worden op het schoolplein van de nabijgelegen basisschool De Helix. Hier komen de leerlingen van De Boog en de kinderen uit de wijk elkaar tegen.

Quinten draait een schommel op tot deze niet verder kan. Dan laat hij los. Zijn begeleider: “Ik kan ‘m ook opdraaien terwijl jij erop zit Quinten, wil je dat?” Quinten maakt geen aanstalten. “Samen spelen doen deze kinderen vooral op hun eigen voorwaarden”, vertelt Monique. “Door hun autisme hebben de kinderen een ontwikkelingsachterstand, waardoor met elkaar spelen soms nog moeilijk is.” Toch wordt ook op het schoolplein doorlopend contact gemaakt met de kinderen.

Ylan wordt uitgedaagd door Marlies. “Ik ga je pakken!” zegt ze op een spannende en tegelijk veelbelovende toon. Met wijd gespreide armen en handen als klauwen sluipt ze op Ylan af. Zijn pogingen om aan haar te ontkomen lijken werkelijk nergens op. Hij beweegt bij haar weg, maar “Hebbes!” triomfeert Marlies waarna Ylan zich laat omhelzen. Dan laat Marlies hem weer los en doet een paar stappen achteruit: “Ik ga je pakken!”

Alternatief onderwijs

De kinderen op De Boog kunnen leren en onderwijs volgen. Om tot leren te komen hebben ze (tijdelijk) wel een andere setting nodig dan die van een klas binnen een school. Doordat het

verwerken van prikkels bij de kinderen anders verloopt, hebben zij intensieve begeleiding nodig om te kunnen leren. De begeleiders observeren de kinderen de hele dag en helpen hen hierbij. Dit kan door bijvoorbeeld een stukje te rennen, even te schommelen of even op de trampoline te gaan. Even je hoofd leegmaken en weer door. In een gewone klas is dat vaak niet mogelijk.

Naar schatting heeft een derde van alle kinderen die zonder onderwijs thuiszitten in Nederland autisme. Dat thuis zitten niet nodig is bewijst de Boog. Kinderen kunnen hier toch leren, en soms kunnen ze na een tijdje het gewone onderwijs weer aan. Quinten, de jongen van de schommel, is een van de succesverhalen. Hij is inmiddels doorgestroomd naar het speciaal onderwijs.

Dit is een artikel van Esdégé-Reigersdaal. Kijk voor meer informatie op esdege-reigersdaal.nl.